

«Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна академія управління персоналом». Київ, 2020. 259 с.

2. Карпов Н. С., Євдокіменко С. В. Злочинна діяльність / Наукове видання під ред. В.П. Бахіна. К., 2001.

3. Кримінальний кодекс України : Електронний ресурс : режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення – 21.11.2022)

4. Мельниченко С. П. Криміналістична характеристика та особливості розслідування незаконного переміщення вогнепальної зброї: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / ДДУВС. Дніпро, 2016. 223 с.

5. Чаплинський К. О., Мінка П. Я. Розслідування злочинів, вчинених злочинними угрупованнями: Навчальний посібник. Дніпропетровськ: Видавництво «Свідлер А.Л.», 2009. 225 с.

Єфімов Володимир Веніамінович

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу та стратегічних розслідувань ННП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЩОДО ХАРАКТЕРИСТИКИ ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА СТАН КРИМІНОГЕННОЇ СИТУАЦІЇ В АПК УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ

Робота агропромислового комплексу (АПК) в умовах воєнного стану є надважливою складовою у відновленні економіки України. Бізнес потребує відповідної державної підтримки, низки спрощень, а також запровадження певних особливостей у законодавчому регулюванні. Урядом запроваджено механізм кредитування аграріїв, яке здійснюється в рамках удосконаленої програми «Доступні кредити 5-7-9%». Українські банки на посівну вже видали кредитів на суму 6 мільярдів 744 мільйони гривень. Таке додаткове фінансування отримали близько 2500 суб'єктів господарювання, які вже звернулись і отримали кошти на проведення посівної. Також скасовано додаткові процедури із сертифікації насіння, спрощено маркування імпортованих харчових продуктів і кормів, знято бюрократичні перепони щодо експорту та ліцензування дозволених груп товарів, ухвалено низку рішень, які полегшують доступ виробників сільгосппродукції, зокрема, до пального, пестицидів та агрохімікатів, скасовано ліцензування експорту кукурудзи й соняшникової олії, спрощено реєстрацію сільськогосподарських машин та механізмів у період воєнного стану [1].

Через війну вартість активів в АПК України впала на 70%. Окрім негативного впливу від руйнувань, заданих російським агресором, його подальшими спробами блокувати зерновий коридор тощо. Проблемними для вітчизняних агровиробників залишаються і внутрішні моменти: - це несвоєчасне відшкодування ПДВ експортерам, ускладнений документальний контроль з боку наглядових органів, непрості відносини із банками, які скасували кредитні

канікули, запроваджені раніше у зв'язку із воєнним станом; - ситуація погіршується й тим, що з боку держави відбувається затягування із відшкодуванням негативного сальдо ПДВ вже стало значним викликом для виробників та експортерів, йдеться про мільярди гривень, чіткої відповіді немає, закриті реєстри платників ПДВ, жодного офіційного аудиту втрат АПК в умовах воєнного стану не проводиться; - ускладнюється контроль за бухгалтерським обліком, в умовах відключень електроенергії подати звітність – справжній квест, вчасно не зробив – будеш заблокований, банки скасували кредитні канікули, прийняті раніше на час воєнного стану, по багатьох суб'єктах за невикористані кредити арештовується їх майно і продається за 50% від вартості; - КМУ досі не затверджено Переліку територій, що постраждали від російського вторгнення, ще в березні цього року Рада зобов'язала урядовців зробити це, проте досі відповідної постанови нема. Чому це важливо? Аграрії не повинні сплачувати земельний податок, орендну плату і т.д., якщо земельні активи все ще в тимчасовій окупації/заміновані/непридатні до використання в найближчу посівну; - набирає обертів явище так званого «обірваного» експорту, коли перекупники скуповують зерно за готівку, влада вже готова боротися із цим, проте механізмами, що можуть нашкодити і прозорому бізнесу, йдеться по законопроект №8166 «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо запровадження спеціальних експортних процедур», він передбачає «замороження» коштів експортерів на депозитних рахунках: при гострій нестачі обігових коштів, не менше 15 % від суми експортного контракту аграрію доведеться «заблокувати» на депозиті; надання можливості НБУ розпоряджатися коштами на рахунках. [2].

В умовах війни особливого значення набувають дії правоохоронних органів на збереження від викрадань бюджетних коштів націлених на підтримку та подальший розвиток досліджуваної галузі. Нажаль, в цей складний час знаходяться не чисті «на руку» посадовці, що намагаються перекласти бюджетні кошти у власні кишені. Про вказані факти свідчить офіційна статистика Генеральної прокуратури та значний масив інформації з інтернет-ресурсів.

Сфера кримінальних правопорушень, пов'язаних з використанням бюджетних коштів в АПК, нерозривно пов'язана з притаманними (характерними) лише їм ознаками, серед яких фахівцями виділяються наступні:

1. Сфера виникнення суспільних відносин: а) використання бюджетних коштів; б) діяльність у галузі АПК.

2. Предмет злочинного посягання: а) бюджетні кошти. До таких належать кошти, що включаються у бюджети всіх рівнів незалежно від джерела їх формування; б) інше державне або комунальне майно.

3. Особа злочинця: а) службова особа – фізична особа, яка займає постійно чи тимчасово в органах державної влади, місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах чи організаціях, незалежно від форм власності, посаду, пов'язану з виконанням спеціальних повноважень, наданих їй у встановленому законом порядку, стосовно осіб, що не перебувають з нею у службовому підпорядкуванні, і у випадках, передбачених законодавством, має

право застосувати заходи адміністративного примусу. б) матеріально-відповідальна особа – працівник, який досяг 18-річного віку і в силу трудової функції виконує у роботодавця роботи, пов'язані з безпосереднім обслуговуванням майна та інших цінностей, переданих у його відання; в) громадянин-підприємець – громадянин, який здійснює систематичну (зареєстровану) підприємницьку діяльність без створення юридичної особи. 4. Комплексний характер (можуть вчинятися у сукупності з іншими протиправними діями, відповідальність за вчинення яких передбачена статтями різних розділів Особливої КК України. [3].

Як підсумок, необхідно підкреслити, що Україна має сильний аграрний сектор, ми є одним із світових лідерів в експорті. Триває війна, Українці згуртувались й ми спільно долаємо труднощі із логістикою. Були великі труднощі з посівною - подолали. Дякувати Богові та Аграріям зібрали добрий врожай зернових та інших культур. Нереально, щоби за таких обставин скорочувалася ефективність участі держави в цих процесах, що неминуче буде впливати на стан забезпечення безпеки в АПК України.

Список використаних джерел:

1. Робота агропромислового комплексу в умовах воєнного стану є надважливою складовою у відновленні економіки України, - зазначають у Комітеті з питань аграрної та земельної політики URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/221963.html>;

2. Галузеві асоціації: стан справ в АПК ще не критичний, але проблеми накопичуються URL: <https://uspp.ua/news/ostanni-novyny/2019/haluzevi-asotsiatsii-stan-sprav-v-apk-shche-ne-krytychnyi-ale-problemy-nakopychuiutsia>;

3. Кікінчук В.В. Характерні ознаки злочинів, пов'язаних з використанням бюджетних коштів в агропромисловому комплексі. Актуальні питання досудового розслідування та тенденції розвитку криміналістичної методики. Харків, 2018. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/21_11_2018/pdf/36.pdf.

Єфімова Інна Веніамінівна

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри правоохоронної діяльності Навчально-наукового інституту права та міжнародно-правових відносин Університету митної справи та фінансів

ЩОДО ОКРЕМИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ У ПРОТИДІ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ В УМОВАХ ВІЙНИ

Український альянс по боротьбі з підробками та піратством (UAACP) та Департамент спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення